

Cuộc đời cay đắng và nhân cách độc đáo của một nhà văn, một nhà khoa học*

Quyên Như (tổng hợp)

(Tiếp theo BTSK số 4-2005 và hết)

Lời buộc tội thứ năm - tàng trữ vũ khí trái phép, cũng được rút lại khi Altshuller đưa ra bằng chứng súng không có đạn nên không thể gây ra bất cứ nguy hại gì. Hơn nữa đó lại là một quà tặng của một chiến sĩ đã hy sinh.

Cuối cùng thì chả có sự minh oan nào hết, đơn giản là Altshuller được trả tự do. Shapiro cũng vậy. Cả hai cùng ký vào giấy cam kết họ sẽ không truy cứu Abba – nhân chứng đáng thương, trái với ý muốn đã trở thành tên phản bội. Sau 5 năm bặt tin hai người gặp nhau trước cửa nhà tù.

Trở về Baku, người ta đề nghị Altshuller vào làm thợ ở một nhà máy dây cáp. KGB đã thu xếp vụ này. Trong số những người thân chỉ còn người chị gái đã lấy chồng, nhưng Altshuller cũng từ chối vì những lời buộc tội ông trước đây.

Căn hộ của gia đình ông, sau khi mẹ chết, những người lạ đã đến ở. Không có nhà, không phương tiện sinh sống, ông đành đến nhà máy dây cáp. Tiền lương rất ít, một nửa được dùng để thuê chỗ ở. Altshuller gửi đơn lên tòa án đòi lại căn hộ của mình.

Tòa ra quyết định: “Căn hộ trả lại cho Altshuller, nhưng trước đó chính quyền sở tại phải cấp căn hộ khác cho những người đang sống tại đó”. Ông cố gắng đòi nhà thêm một thời gian nữa, đến khi hiểu ra rằng phải sau “vài năm”, chính xác là 105 năm nữa ông mới có thể nhận lại nó. Con số này, Altshuller tính được sau khi so sánh số người xếp hàng nhận nhà với tốc độ xây dựng. Ông đành phẩy tay.

Công việc của người thợ còn xa mới giống công việc của một người kỹ sư. Cần phải mềm mọng, thỏa hiệp, chung sống hòa bình với cả thủ trưởng lẫn công nhân. Altshuller căm thù tất cả những điều này. Thêm vào đó còn một lý do nữa, nó đã tiêu tốn hết thời gian dành cho khoa học viễn tưởng và sáng chế của ông.

Altshuller rời khỏi nhà máy. Để sống, ông bắt đầu viết báo, và trở thành phóng viên ngoài biên chế của tờ “Công nhân Baku”. Ông còn nhận viết luận án tiến sĩ thuê cho một nhà thổ những học vì ông này tốt nghiệp phổ thông ở Azerbaijan nên không thành thạo tiếng Nga.

Nhà thổ những nghiên cứu về tầng đất ở một vùng nào đó, nhưng không thể tổng hợp được kết quả của mình. Altshuller đọc một số luận án để làm cơ sở, nghiên cứu kết quả thực nghiệm của nhà thổ những và viết ra một luận văn tiến sĩ xuất sắc đến nỗi mọi người nghi ngờ rằng luận án này ít nhất phải do một giáo sư trong ngành viết ra.

Sau lần đó, nhiều người tìm đến với Altshuller, đáng ra ông có thể kiếm được những khoản tiền không nhỏ, nhưng ông lại từ chối tiếp tục làm việc này. Altshuller chỉ có thể làm

* Đăng trên báo “Tiền Phong Chủ Nhật” trong ba kỳ, ra các ngày 2/10/2005; 9/10/2005 và 16/10/2005.

việc này một lần vì miếng cơm manh áo, lĩnh vực của ông phải là khoa học viễn tưởng và sáng chế.

Những truyện đầu tiên của Altshuller được đăng trên một số tạp chí. Cùng với nhà văn Phelitsiny, ông viết “Bí mật của cú đánh chập ba”. Đồng thời, Altshuller tiếp tục làm quen với các phát minh trong các “Bản tin sáng chế”, công việc mà ông bắt đầu từ năm 1946.

Đối với Altshuller việc nghiên cứu khả năng dẫn đến các phát minh, con đường giải các bài toán sáng chế còn thú vị hơn là nghiên cứu bản thân sáng chế đó. Cùng với Shapiro, ông đã công bố bài viết đầu tiên trên tạp chí “Các câu hỏi tâm lý học” về chủ đề này vào năm 1956.

Altshuller sống độc thân, không quan hệ với những người quen cũ, những người ở mức độ nhiều hay ít đã phản bội ông. Shapiro mềm yếu hơn nên đã phải nghe một cơn thác lũ những lời thanh minh của Abba. Còn Altshuller thậm chí không buồn nghe đến cái tên đó. Cô gái đẹp nhất Baku, đã lấy chồng và đi đến thành phố khác, nghe tin Altshuller được tự do đã li dị và quay về tìm ông. Altshuller không thể tha thứ cho sự phản bội, đã chối bỏ cô.

Trong những người quen mới cũng có những cô gái mà Altshuller thích. Một cô trong số đó sẵn sàng lấy ông. Ông kể hết cho cô nghe câu chuyện về cuộc đời mình. Bố cô gái, một đại tá KGB, tuyên bố cô chỉ có thể lấy Altshuller nếu bước qua xác ông. Sau lần đó, Altshuller không có ý định lấy ai nữa. Và chuyện cứ thế cho đến năm 1957.

Một lần, có người bạn tên là Leonid Filkovky mời Altshuller đến nhà chơi. Mặc dù vợ con của bạn đi vắng nhưng Altshuller rất thích sự gọn gàng trong căn hộ một phòng đó. Để làm dịu đi cái nóng ở Baku, chủ và khách lần lượt tắm dưới vòi hoa sen.

Tâm trạng của Altshuller trở nên rất phấn chấn. Ông nói với bạn: “Tôi đã hiểu rằng một người có gia đình thì dễ chịu thế nào. Bây giờ, khi ra khỏi cửa tôi sẽ cầu hôn với cô gái đầu tiên mà tôi gặp”. Nửa tiếng sau, Altshuller làm quen với hai cô gái. Một trong số họ thấy thích ông. Đó là Valentina Zhuravleva. Sau một vài ngày, để gia đình Valentina có thể “tiêu hóa” được câu chuyện về cuộc đời Altshuller và đồng ý để hai người lấy nhau, họ làm lễ thành hôn.

Thứ trưởng Bộ xây dựng Azerbaijan thời bấy giờ là YA. Izmailov muốn ứng dụng những thành tựu khoa học kỹ thuật, đã thành lập văn phòng hỗ trợ kỹ thuật. Ông mời Altshuller đến để quản lý các sáng chế và cho ra tờ tạp chí “Bản tin xây dựng”.

Điều kiện là đi làm 3 ngày/tuần nhưng được hưởng lương toàn phần, vì đang khó khăn về tài chính nên Altshuller nhận lời. Trong thời gian này ông viết một số lượng lớn các câu chuyện khoa học viễn tưởng và nhiều bài báo về đề tài hoạt động sáng chế. Ba ngày trong tuần ông làm việc ở văn phòng hỗ trợ kỹ thuật. Cường độ lao động rất cao. Altshuller làm tất cả mọi người ngạc nhiên về khả năng làm việc, cũng như năng lực tổ chức công việc của mình. Bộ trưởng giao cho ông nhiệm vụ làm bản báo cáo hàng năm của Bộ, thời hạn 15 ngày, tất cả các phòng ban của Bộ có nhiệm vụ phải giúp ông. Altshuller nói: “Cho tôi 1 cái máy chữ và 3 ngày”. Sau ba ngày, ông trình bản báo cáo trước con mắt ngạc nhiên của Bộ trưởng.

Altshuller không thể chịu đựng được sự quan liêu và những giấy tờ không cần thiết. Bộ trưởng và những Thứ trưởng khác trong Bộ chuyển đến cho ông một đồng thư cần phải trả lời.

Altshuller nghĩ ra hệ thống, mà theo cách gọi của ông là “3 cái đinh”. Ở bên cạnh bàn, ông đóng 3 cái đinh. Tất cả những bức thư được chuyển đến ông treo vào cái đinh thứ nhất và không đụng đến.

Những bức thư được hỏi đến ông chuyển sang treo vào cái đinh thứ hai, và nếu được hỏi tiếp lần nữa ông chuyển thư từ cái đinh thứ hai sang cái đinh thứ ba. Altshuller chỉ làm việc với giấy tờ ở cái đinh thứ ba.

Kết quả: 40% đọng lại ở cái đinh thứ nhất, 30% - đinh thứ hai. Mọi người ở Bộ bắt đầu sử dụng phương thức làm việc “3 cái đinh” của ông. Trong thời gian này, Altshuller đã kết thúc việc xây dựng lý thuyết phương pháp luận sáng tạo.

Những người quen của ông bắt đầu sử dụng chúng trong công việc và trong cả cuộc sống hàng ngày. Đáp án hoàn hảo cuối cùng trở thành danh từ chung trong những người bạn của ông. Cả khi đùa, họ cũng sử dụng chúng.

Ngoài ra, Altshuller còn công bố bài viết trên các tạp chí: *Nhà nước Xô viết và luật pháp*, *Nhà sáng chế và người hợp lý hóa*, *Tri thức là sức mạnh*. Nhưng những thành tựu lớn nhất mà ông đạt được là lĩnh vực khoa học viễn tưởng, mà người giúp việc duy nhất cho ông là Valentina Zhuravleva.

Sau khi lấy nhau, Altshuller đề nghị vợ mình thay đổi nghề nghiệp, từ một bác sĩ thành một nhà văn. Valentina Zhuravleva vừa mới tốt nghiệp Đại học y và chưa đi làm. Altshuller đưa ra một chương trình về văn học, dưới sự chỉ bảo và giúp đỡ của chồng, Valentina Zhuravleva đã tiếp thu nhanh chóng những kiến thức cơ bản.

Sau đó, họ cùng nhau viết truyện ngắn. Để không cho những kẻ bài Do Thái có bất cứ lý do nào gây khó dễ, các câu chuyện được ký tên Zhuravleva. Những câu chuyện do một mình Altshuller viết được ký dưới bút danh Altov. Mặc dù vậy trong giới văn học vẫn xuất hiện nhiều nghi ngờ, thậm chí họ còn cho rằng không hề tồn tại Zhuravleva nào cả. Để kiểm tra giả thuyết này, Hội Nhà văn đã cử nhà văn Ovchinkov đến Baku.

“Valentina Zhuravleva là có thật!” - Ovchinkov reo lên, khi nhìn thấy Valentina mở cửa. Trong cuộc nói chuyện tiếp theo, Valentina thực sự chứng tỏ mình là một chuyên gia trong lĩnh vực khoa học viễn tưởng với đặc phái viên đến từ Moskva. Từ đây, cánh cửa các nhà xuất bản đã thực sự rộng mở với bà.

Altshuller nhận được nhiều hợp đồng viết truyện khoa học viễn tưởng với các tạp chí khác nhau. Ông không còn đủ thời gian để làm việc tại Bộ xây dựng nữa nên xin được nghỉ. Bộ trưởng đề nghị vẫn trả nguyên lương, chỉ cần ông đi làm một ngày trong tuần. Altshuller kiên quyết từ chối. Tất cả mọi người đều buồn vì sự ra đi của ông, được tiếp xúc với một người như Altshuller là rất thú vị.

Những câu chuyện khoa học viễn tưởng của Altshuller luôn có cách tiếp cận đặc biệt, lôi kéo độc giả, đặc biệt là những người trẻ tuổi có tư tưởng tiến bộ. Hàng trăm độc giả viết thư bày tỏ sự thán phục sau khi đọc *Câu chuyện thủy thủ trên các vì sao*.

Tư tưởng của ông khác với tư tưởng chính thống thời bấy giờ. Mọi người hỏi: Tại sao ông không viết chuyện về thời đại mà mình đang sống? Altshuller trả lời: Tôi đã phải nhận bản án 25 năm vì điều đó, và không muốn nó lặp lại. Bởi vậy, tôi viết về tương lai, người ta không thể lấy từ đó bất cứ chứng cứ nào để buộc tội tôi.

Vậy mà, họ vẫn có những cơ hội để lên án ông. Nhà xuất bản quân đội rất lâu không chịu xuất bản một truyện của ông gửi đến. Khi Altshuller tới Moskva, Tổng biên tập nhà xuất bản với quân hàm cấp tướng đã giải thích quan điểm của mình như sau: “Câu chuyện viễn tưởng về bi kịch của một phi công Mỹ trong cuộc thí nghiệm máy bay quân sự ông viết rất hay. Tuy nhiên, nó có thể làm cho các phi công chúng ta có những suy nghĩ tiêu cực trong tình huống tương tự”. Nhưng cuối cùng thì truyện cũng được in.

Càng ngày truyện của ông càng được xuất bản nhiều hơn bất cứ nhà văn nào. Nhuận bút của Altshuller ở mức cao nhất, tương đương với các nhà văn Sholokhov và Paustovsky.

Một lần Altshuller được gọi đến ủy ban quân sự địa phương. “Anh sẽ nhập ngũ. Hãy cầm giấy gọi này về nộp cơ quan, để nhận thêm một tháng lương nữa” – Người ta nói với anh.

“Tôi không có cơ quan” - Altshuller trả lời.

“Trong xã hội ta không có ai là không làm việc cả” – Người sĩ quan ngạc nhiên.

“Tôi là một nhà văn” – Altshuller nói.

“Vậy thì anh hãy chuyển tờ giấy này đến Hội Nhà văn”.

“Giấy chứng nhận của tôi đây. – Altshuller chỉ vào chiếc va li đặt trên bàn mà ông mang theo - Vì tôi không phải hội viên”.

Người sĩ quan xem lướt qua những quyển sách, bài báo, tập truyện để trong va li, và quyết định Altshuller không phải nhập ngũ nữa, ông ta chỉ hỏi:

“Tại sao anh không phải là hội viên Hội Nhà văn? Tôi thấy họ mời cả những người chỉ viết có vài truyện ngắn còn anh thì có cả một vali”.

“Họ không mời tôi” – Altshuller trả lời.

Để được vào Hội Nhà văn người viết cần phải có đơn xin vào Hội, điều mà Altshuller không thể nào làm được. Có lần ông đã được mời đến họp ở Hội Nhà văn đọc tham luận về truyện khoa học viễn tưởng. Những nhà văn nổi tiếng của Liên Xô thời ấy đã khuyên các đồng nghiệp của mình ở Baku nên tiếp nhận Altshuller và Zhuravleva.

Cuối cùng thì hai vợ chồng cũng nhận được lời mời. Để hạn chế hậu quả do tính ngang bướng của Altshuller gây ra, hai người quyết định Zhuravleva sẽ phát biểu trước. Đầu tiên Zhuravleva kể về bản thân, sau đó trả lời các câu hỏi. Tất cả mọi người đều có thái độ thiện chí với Zhuravleva và nhanh chóng thông qua. Đến lượt Altshuller.

Phần nói về bản thân của ông thì không có vấn đề gì, nhưng đến khi trả lời câu hỏi thì bùng nổ một cuộc tranh luận. Mọi người bắt đầu hỏi Altshuller các câu đại loại như: Tại sao ông không viết về sự phát triển của nông trang tập thể trong tương lai?

Đầu tiên Altshuller còn trả lời rất thận trọng, sau đó ông trở nên tức giận và bắt đầu chỉ trích gay gắt quan điểm của các nhà văn Baku. “Nhà kinh điển của văn học Armenia” buộc tội ông đã coi thường mệnh lệnh của trên. Altshuller đề nghị ông ta cho biết tên, dù chỉ một câu chuyện khoa học viễn tưởng đã đọc.

Thay vì trả lời, nhà kinh điển thở hổn hển, tay giữ tim chạy ra ban công. Sau đó, “người đứng đầu” của nền văn học Azerbaijan cũng phát biểu với lời buộc tội tương tự. Altshuller tranh luận cho tới khi ông ta phải ngừng nói. Nhà văn này trợn mắt thốt lên: “Tôi đã bị đánh bại?”.

Cả phòng họp trở nên ồn ào. Tiếng huýt, suýt, hò hét inh tai nhức óc. Altshuller đi ra phía cửa, khi sắp bước ra ngoài, ông nghe thấy Chủ tịch Hội Nhà văn đưa ra đề nghị không kết nạp ông. Tất cả nhất loạt giơ tay tán thành. Có lẽ sự đồng thuận này là một trường hợp hy hữu nhất trong suốt cả quá trình tồn tại của Hội Nhà văn ở Baku.

Altshuller không thấy có gì đáng chán nản vì chuyện này, ông nhận được rất nhiều tiền nhuận bút đủ để chi dùng cho việc truyền bá lý thuyết phương pháp luận sáng tạo của mình trên cả Liên bang Xô viết. Ông bắt đầu tổ chức dạy học đại chúng về phương pháp luận sáng tạo.

Buổi dạy đầu tiên được tổ chức tại nhà máy “Công nhân luyện kim đỏ” ở thành phố Stavropol, sau đó là các buổi thảo luận ở các nhà máy tại khắp các thành phố Moskva, Baku, Tambov, Novosibirsk,...

Năm 1959, báo *Sự thật thanh niên* đã có nhiều bài viết về ứng dụng thực tiễn rút ra từ phương pháp của Altshuller. Tạp chí *Nhà sáng chế và hợp lý hóa* cũng công bố những nguyên tắc cơ bản của phương pháp luận sáng tạo và tổ chức các buổi tranh luận về vấn đề này.

Cuốn sách *Học cách sáng chế* của Altshuller ra đời từ những bài báo đã được công bố. Altshuller muốn biết kết quả công việc của mình nên đã tổ chức thăm dò ý kiến của những nhà sáng chế. Sau khi phân tích, ông tổ chức thăm dò dư luận lần thứ hai ở tại 180 thành phố ở Liên bang Xô viết. Kết quả, cuốn sách *Cơ sở của hoạt động sáng chế* ra mắt bạn đọc. Những việc làm của Altshuller đã góp phần cho sự ra đời của hơn 2.000 sáng chế.

Thời gian đầu, Altshuller tự trang trải chi phí cho tất cả các buổi thảo luận và học về phương pháp luận sáng tạo. Đó là tiền nhuận bút sách khoa học viễn tưởng của ông. Các nhà máy chỉ có thể trả cho ông thù lao bèo bọt vì ông không có bằng cấp khoa học nào cả.

Thế nhưng, trên cơ sở những quyển sách của ông, nhiều người đã sử dụng để viết luận án tiến sĩ. Rất nhiều nghiên cứu sinh trong nước và Đông Âu, thậm chí cả một giáo sư người Đức đã liên hệ và xin lời khuyên của Altshuller.

Trường Đại học sư phạm Saratov đề nghị ông bảo vệ luận án tiến sĩ. Ông cảm ơn và cho biết rằng mình thậm chí còn chưa có bằng cử nhân, không đủ điều kiện để bảo vệ tiến sĩ.

Viện sĩ Mirzadshanzade đề nghị giúp Altshuller học nốt năm thứ 4 và 5 đại học để nhận bằng kỹ sư, bảo vệ luận án tiến sĩ, sau đó trở thành giảng viên dạy môn Phương pháp luận sáng tạo trong những khóa học nâng cao dành cho kỹ sư. Tương lai có thể thành lập Khoa sáng chế ở Đại học dầu khí và hóa học, Altshuller sẽ được cử làm chủ nhiệm.

Ông cảm ơn và nói rằng mình không thể phí thời gian để trả thi, viết luận văn tốt nghiệp, luận án tiến sĩ chỉ để sau đó được trả giá cao hơn trong các buổi thuyết trình. Thu nhập của ông đã quá đủ từ việc in sách. Tốt nhất nên dành thời gian để phát triển tiếp lý thuyết của mình và dạy mọi người cơ sở của nó. Nhiều người bạn của Altshuller thuyết phục ông nhận lời và hứa giúp. Altshuller vẫn không thay đổi ý kiến.

Thời gian này, Altshuller đã phân tích nội dung 5.000 sáng chế, chỉ ra những cách thông thường khi thực hiện một loạt các giải pháp sáng chế. Ông đi đến kết luận chắc chắn rằng, thậm chí có thể dạy học sinh cuối cấp III học sáng chế. Altshuller đã có những tiết dạy phương pháp luận sáng tạo trong trường phổ thông và câu lạc bộ dành cho những nhà khoa học trẻ tuổi ở Moskva và Baku.

Trên tờ *Sự thật thiếu niên*, ông phụ trách mục *Nhà sáng chế đã xuất hiện từ đây*, các bài toán sáng chế đã được cho đăng ở mục này. Hàng nghìn câu trả lời được đóng trong những cái túi to gửi đến cho Altshuller. Mặc dù rất bận, ông vẫn dành thời gian để phân tích tỉ mỉ, phân loại và cho đăng tổng kết trên báo.

Altshuller rất quan tâm đến tâm lý tìm tòi sáng chế. Ví dụ đối với những học sinh cấp III, ông đã đặt ra nhiều bài toán kỹ thuật khác nhau, phù hợp lứa tuổi. Các bạn trẻ sinh hoạt trong Câu lạc bộ các nhà khoa học trẻ tuổi đã được ông giao nhiệm vụ xác định số phận những ý tưởng viễn tưởng của Jules Verne, ý tưởng nào sẽ thành hiện thực và ý tưởng nào chỉ là hoang đường.

Là một người trung thực, ông không thể nào chịu nổi sự ăn cắp và cướp thả trong các tác phẩm khoa học viễn tưởng. Nếu Altshuller phát hiện thấy nhà văn nào lấy ý tưởng của người khác là ông chỉ trích kịch liệt. Biên tập các nhà xuất bản biện bạch rằng họ không thể biết được hết những ý tưởng đã được công bố.

Vậy là, Altshuller bắt tay vào tập hợp và phân loại các ý tưởng. Đây là một khối lượng công việc khổng lồ, đòi hỏi phải đọc tất cả các tác phẩm khoa học viễn tưởng từ khi thể loại này mới ra đời. Kết quả công việc ông tự đánh máy dưới dạng các tuyển tập gọi là *Bản đăng ký các ý tưởng khoa học viễn tưởng*. Các tuyển tập này được in và bán chui với giá 25 rub. Bây giờ thì nhà văn cũng như người biên tập đều có thể biết các ý tưởng có trong các quyển sách đã được xuất bản. Công việc tập hợp và phân loại này kéo dài 5, hay 6 năm gì đó.

Để chống lại bệnh cướp thả, Altshuller lập giải thưởng dành cho những tác phẩm tồi nhất trong năm. Ông mua các con cá sấu bằng plastic, dính nó trên một miếng gỗ tròn và chụp ngoài bằng một hình bán cầu trong suốt.

Sau đó ông gửi phần thưởng đến câu lạc bộ những nhà kỹ thuật trẻ tuổi. Các thành viên tự bình chọn và gửi phần thưởng đến cho người “xứng đáng”. Theo lời Altshuller, phần lớn ý các bạn đều trùng với ý ông, chỉ duy nhất một lần người nhận phần thưởng này lại là thiếu niên – theo đánh giá của ông – là rất có triển vọng.

Sự phê phán của Altshuller đã có kết quả - một số tác giả đã tự hoàn thiện các tác phẩm của mình, một số khác đã bỏ hẳn lĩnh vực hoạt động này. Nhà văn viễn tưởng Parin sau khi bị Altshuller phê phán trực tiếp đã bỏ hẳn lĩnh vực tiểu thuyết khoa học viễn tưởng chuyển sang truyện du ký.

Có lần, Altshuller nhận được giấy mời đến một khách sạn ở Baku. Đại diện hãng phim mang tên Dovzhenko đã có thái độ trịch thượng khi nói chuyện với ông. Không có bất cứ một lời chào hỏi nào, ông này đặt một tờ giấy lên bàn và nói:

“Chúng tôi quyết định làm phim một trong những câu chuyện viễn tưởng của ông về những thủy thủ trên các vì sao. Kịch bản đã được chuẩn bị. Ông ký vào đây. Tiền sẽ nhận được sau khi kế hoạch được thông qua”.

Altshuller không thể chịu được bất cứ một sự thô lỗ hống hách nào. Chắc vị đại diện này đã cho rằng, một tên Do Thái vớ vẩn dưới cái họ Altshuller hẳn sẽ sững phát điên trước đề nghị của ông ta.

“Hãng phim Dovzhenko sau chiến tranh chưa cho ra lò được một bộ phim tử tế nào cả. – Altshuller nói - Chỉ có một ngoại lệ duy nhất là bộ phim *Đằng sau hai chú thỏ*. Nhưng bộ phim này cũng được dựng theo kịch bản cổ điển cũ. Tôi không muốn tác phẩm của mình trở nên tồi

tệ đi. Tôi không tin tưởng vào các nhà viết kịch bản của xưởng phim các ông, và không có ý định ký cái gì hết”.

Vị đại diện chờ người ra vì kinh ngạc. Ông ta không hề chờ đợi một câu trả lời như vậy và định xuống thang. “Chúng tôi sẽ gửi kịch bản để ngài cho ý kiến. Chúng tôi còn...”.

“Không cần gửi cho tôi. Tôi không muốn làm chung bất cứ việc gì với các ngài” – Altshuller ngắt lời và đi ra cửa. Ông rất công phẫn trước mọi thái độ không coi người khác ra gì.

Vào đầu những năm 70, trường dạy sáng chế được thành lập. Altshuller chọn giáo viên trong số những học trò của mình.

Trong thời gian này phương pháp sáng chế của Altshuller được gọi là ARIZ – thuật toán giải các bài toán sáng chế - đã qua giai đoạn thử thách. Bắt đầu từ năm 1959, hàng nghìn nhà sáng chế đã ứng dụng hiệu quả lý thuyết này. Bản thân Altshuller cũng đã nghiên cứu hàng nghìn sáng chế, điều này đã giúp ông sửa lại và mở rộng lý thuyết của mình thành TRIZ - phương pháp luận sáng tạo.

Trong buổi khai trường, Altshuller đã mở đầu bài phát biểu của mình như sau: “Các bạn đến đây để học tập trở thành một người biết sáng tạo. Các bạn muốn có những phát minh làm nổi danh tên tuổi của mình, nhưng các khó khăn to lớn đang chờ đợi các bạn.

Các bạn gặp phải những điều khó chịu ở nơi làm việc. Sếp không hài lòng với bạn. Vợ bạn đòi ly dị. Bạn không bao giờ kiếm đủ số tiền cần thiết. Những gian truân như thế đang chờ đợi bạn trên đường đời khó khăn này. Cách suy luận sáng tạo có thể giúp bạn ở mọi nơi mọi chỗ. Bạn hãy học chúng khi hãy còn chưa muộn!”.

Tất cả nghe Altshuller với sự thích thú cao độ. Hết người nọ đến người kia lần lượt kết thúc khóa học buổi tối của ông, họ nhiệt thành thể hiện cảm xúc của mình đối với người thầy giáo đặc biệt này, người đã dạy họ một môn học độc đáo. Bạn bè cùng hân hoan chia sẻ với Altshuller trước thành công này.

Đây là một thắng lợi thực sự, là phần thưởng cho 20 năm lao động kiên tâm của Altshuller. Viện sĩ Mirzadshanzade, bản thân cũng là người đạt được rất nhiều thành công nhờ sự làm việc bền bỉ của mình, cũng phải thốt lên rằng ông nghiêng mình trước sự kiên trì của Altshuller.

Phải vượt lên bao nhiêu sự hủ lậu của tính quan liêu, sự tự mãn, sự tự cao tự đại của các công chức, bao nhiêu khó khăn do những người có tư tưởng bài Do Thái gây ra Altshuller mới đạt được thành công ngày hôm nay.

Những bài giảng về TRIZ sẽ để lại dấu ấn trong cuộc đời bạn và dấu ấn đó sẽ đi theo bạn đến cuối cuộc đời – đó là ý kiến chung của rất nhiều người đã nghiên cứu về TRIZ.

